

МОЯТА ПЪРВА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ЗА ИСТОРИЯТА

Текст Фиона Чангълър
Оформление Сузи Маккафри

Съдържание

4	Светът на динозаврите	46	Северна Америка
6	Праисторическите хора	48	Индия на Великите моголи
8	Първите земеделци	50	Холандия
10	Първите градове	52	Френският блясък
12	Древен Египет	54	Американският запад
14	Келтите	56	Викторианска Англия
16	Древна Гърция	58	Първа световна война
18	Древен Китай	60	Втора световна война
20	Древен Рим	62	Модерният свят
22	Викингите	63	Азбучен показалец
24	Африканските царства		
26	Средновековните замъци		
28	Животът в селата		
30	Инките		
32	Ацтеките		
34	Ренесансът		
36	Географски открития		
38	Англия при Тюдорите		
40	Китай		
42	Русия		
44	Япония		

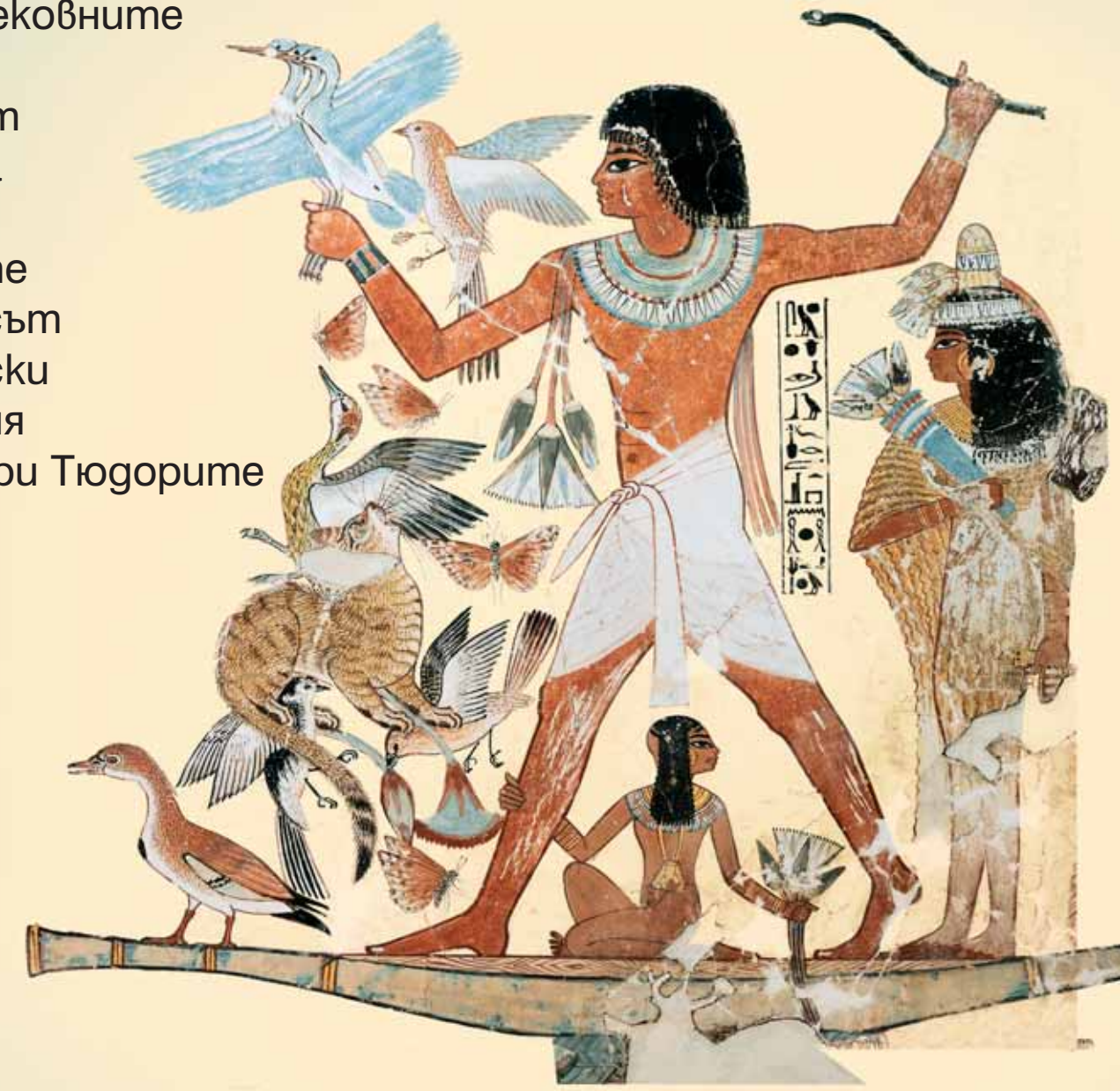
First Encyclopedia of History
Copyright © Usborne Publishing Ltd.

Моята първа енциклопедия за историята

© Издателство „Фюм“, 2016, 2019
Превод Екатерина Латева

Тази книга е предмет на авторско и търговско право на издателя.
Използването на текста и оформлението без съгласието на издателя е забранено.
Продаването, препродаването, заемането, наемането и пускането в обращение по друг начин, освен по начин, определен от издателя и закона, е забранено.

Древноегипетски благородник на лов за птици, стенопис от Древен Египет

Преди 225-65 милиона години

Праисторическият свят

Земята се образувала преди около 4.5 милиарда години. Близко 2 милиарда години по-късно се появили първите растения и животни. Климатът и обликът на Земята бавно, но непрестанно се променял, затова постепенно се изменяли и организмите – едни измирал, появявали се нови, по-развити видове.

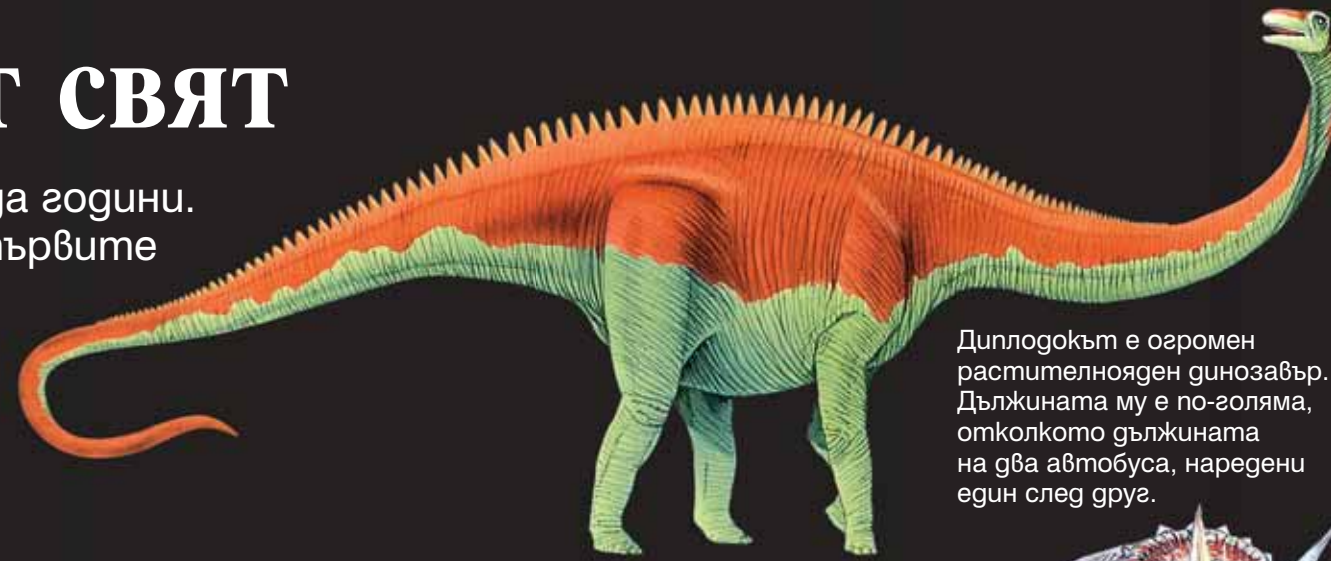

Илюстрацията показва сравнение между размерите на най-едрия и на най-дребния вид динозаври, съпоставени с ръста на човек.

Какво представлява динозавърът

Динозаврите са група влечуги, живели в продължение на 160 милиона години и изчезнали преди 65 милиона години. Имало различни видове динозаври. Всички обитавали сушата. Сред тях имало и хищници, и растителноядни. Повечето били с люспеста кожа като съвременните им родственици – гущерите и крокодилите. Някои имали пера, подобно на птиците. Според учените птиците са потомци на динозаврите.

Току-що излюпени динозавърчета. Малките се развивали в яйцата, снесени от техните майки, и щом достигнал определена големина, разчупвали яйцето и се излюпвали.

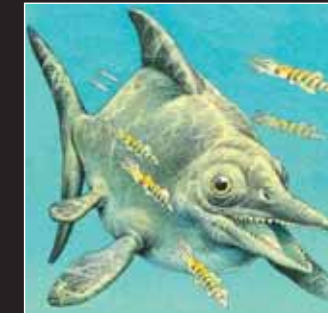
Диплодокът е огромен растителнояден динозавър. Дължината му е по-голяма, отколкото дължината на два автобуса, наредени един след друг.

Церамонсите имали на главата си рогове, с които успешно отблъсквали нападенията на хищниците.

Праистория

Наричаме праистория времето, през което на Земята е имало живот, но все още е нямало хора, както и времето, когато вече имало хора, но те още са нямали писменост. Учените погразделят праисторическото време на ери, а ерите – на периоди. Например мезозойската ера – когато съществували динозаврите, имала три периода – триас, юра и креда.

През мезозойската ера живели ихтиозаврите – морски влечуги, които приличали на делфини и плували много бързо.

През мезозойската ера в небето господствали птерозаврите (летящите влечуги).

Тиранозавърът рекс – един от най-страховитите хищници сред динозаврите, бил по-висок от днешния слон. С мощните си челюсти и с дългите си остри зъби откъсвал от жертвите си огромни късове плът, които поглъщал цели.

Преди 2400 години

Древна Гърция

Древните гърци наричали своята родина Елада. Тя не представлявала една държава, а множество полиси – независими градове държави със самостоятелно управление. Въпреки че често воювали помежду си, древните гърци имали общ език, писменост и религия. Сред полисите водеща била Атина.

Партенонът бил храм, посветен на богинята Атина, покровителка на града.

Величествени храмове

Във всеки полис гърците изграждали големи храмове, посветени на различни божества. Архитектурният облик на постройките се отличава с простота и изящество. Обикновено покривът е положен върху редица колони.

Останките от Партенона се намират на Акропола – висок скалист хълм в днешната гръцка столица Атина.

Колони

За храмовете и за другите обществени сгради били характерни три типа колони. Определете от кой вид са колоните на Партенона.

дорийска колона

йонийска колона

коринтска колона

Стените и колоните на Партенона са от бял мрамор.

Сравнете височината на човешките фигури с височината на колоните на храма.

Първите пиеси

Театърът в Древна Гърция се смятал за най-важното изкуство и се радвал на огромна почит. В първите пиеси героите били богове. По време на религиозни празници между поетите се провеждали състезания. Те продължавали по няколко дни, а авторите на най-добрите пиеси получавали отличия.

музиканти

представление в древногръцки театър

Актьорите, които изпълнявали ролите на богове, се спускали на сцената с помощта на подемния механизъм.

декор

сцена

Актьорите носели маски и костюми, които обозначавали каква роля изпълняват.

Олимпийските игри

Гърците изпитвали огромно уважение към спортните състезания. Древна Гърция е родина на Олимпийските игри. Те продължавали пет дни и се провеждали на всеки четири години в Олимпия.

Рисунка върху керамичен съд изобразява гръцки атлет, който тренира дълъг скок.

Тези актьори са участници в хора. Произнасяли текста едновременно, пеели и танцували. Хорът обяснявал и героите, обяснявал това, което се случва на сцената.

Зрителите седят на каменни пейки, наредени амфитеатрално.

Днешни индианци възстановяват традиционен празник на инките в старата инкиска столица Куско, в Перу.

Преди 550 години

Инките

Инките живеели във високата планина Андите, в днешните земи на Перу, Южна Америка. Те били добри земеделци и отлични строители. Създали могъща империя, управлявана от владетел, наричан Сапа Инка. Инките вярвали, че той е потомък на Инти – бога на Слънцето.

Градове от камък

Инките изградили големи градове с постройки от огромни масивни каменни блокове, обработени прецизно и свързани без спояващ разтвор. В градовете имало забележителни храмове, дворци, обсерватории.

Мачу Пикчу се намира на 2430 м надморска височина.

Скрит на непристъпен планински връх, Мачу Пикчу е сред най-удивителните градове на инките.

Пътищата на инките

Инките построили мрежа от пътища, които свързвали селищата в обширната империя. По тези пътища се придвижвали войници, търговци и вестноосци, които пренасяли важни съобщения, както и селяни, тръгнали да разменят продукцията си на пазара.

За пренос на товари инките използвали ламы (животни, които са близки роднини на камилите, но са по-гребни от тях).

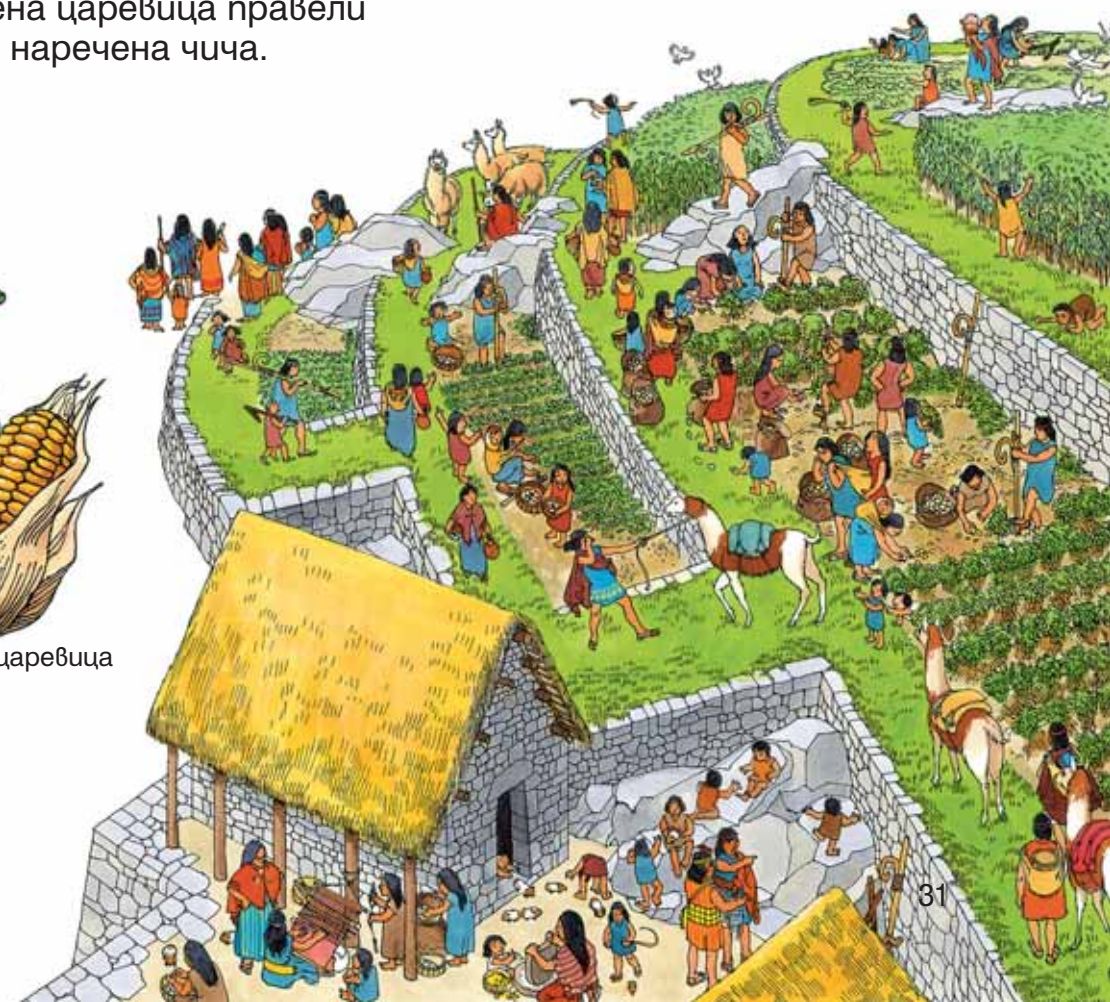
Въжени мостове от тръстика прехвърляли главолонните пропасти и речни долини.

Храни и напитки

Инките отглеждали много видове царевица и картофи, чушки, боб, домати, тикви. Развъждали ламы – за месо, вълна и пренос на товари, и морски свинчета – за месо. От един вид червена царевица правели сладка напитка, наречена чича.

Инките отвоювали от планината всяко парче земя. Те терасирали склоновете на върховете и ги засаждали със земеделски култури, с които се прехранвали.

Япония

Япония се управлявала от император. Властта се предавала по наследство, но векове наред истинската власт притежавали шогуните – военачалници, подкрепяни от воители, наречени самураи.

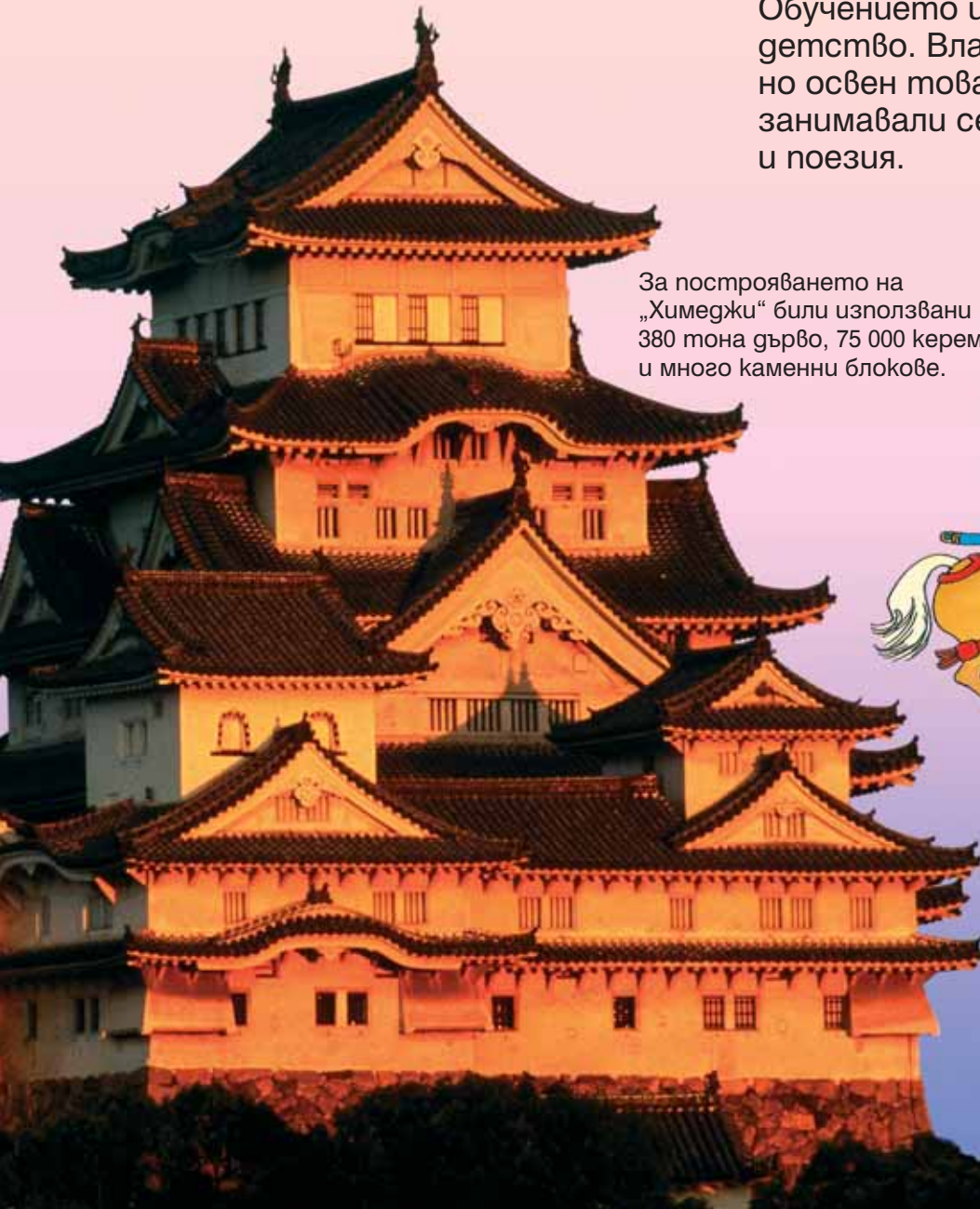
Богатите самураи притежавали земя и живеели в големи замъци. Замъците били от дърво, със стръмни и извити покриви.

Замъкът „Химеджи“ край Кобе е най-големият японски замък. Ограден е с висок каменен зид и три рова с вода.

Въоръжението на самураите

Самураите били воители на служба при шогуните или феодалите, готови да се бият до смърт за своя господар. Обучението им започвало в ранно детство. Владеели изкусно оръжието, но освен това били образовани, занимавали се и с музика и поезия.

За построяването на „Химеджи“ били използвани 380 тона дърво, 75 000 керемиди и много каменни блокове.

Въоръжението на самураите

копие

бамбуков лък и стрели

дълъг меч

железен шлем

ризица от кожни ремъци

Облекло и обичаи

Мъжете и жените от богатите самурайски семейства се обличали в кимоно – дълга копринена дреха. Смятало се за престъпление обикновени хора да носят коприна. Техните грехи били от лен или памук.

Японците носели специални обувки, предпазващи краката от кал.

През лятото японците си пазели сянка със слънчобрани и се разхлаждали с ветрила.

Богатите хора се наслаждавали на прекрасни градини с красиво оформени пейзажи.

Приятелите пиели чай заедно в специална стая в дома, като съблюдавали правилата на чайната церемония.

Японският театър

Японските благородници покровителствали изкуството – поезия, живопис. На особена почит бил театърът Но. Представленията се играели без декори и съчетавали танц, музика, пантомима, драма. Обикновено били тъжни, а ролите изпълнявали само мъже.

Представления на театър Но се играят и днес. Актьорите носят специални маски и костюми, които подчертават ролята им.

